

פרוטוקול ג' 39

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, ביום ד'
כב' בשבט תשי"ח - 12.2.58 שעה 13.15

ש. הלל	היו"ר י. רפאל	נכחו:
ז. ורהפטיג	ב. אזניה	
ב. לוקר	י. בדר	
י. ס. לוין	ס. כגין	
נ. ניר	ד. בר-רב-האי	
י. סרלין	ה. ברגר	
י. שופמן	ע. דגני	
י. ש. רוזנברג	ע. איכילוב	

ד"ר ידין - משרד המשפטים

הנדון: חוק יסוד: הכנסת.

היו"ר י. רפאל:
כולנו התאחדנו על הסתייגות ח"כ איכילוב, בענין הלוח העברי, אבל הסתייגות זו עוד לא נתקבלה. לעומת זאת נתקבלו כמה הסתייגויות, נוסף על ההסתייגות בסעיף 7. אנו צריכי לבחון עכשיו אם אנו עומדים על אותו יסוד כפי שעמדנו בווקר בקריאה הקודמת, כי ברשותנו להחליט אם אנו רוצים שהקריאה השלישית תהיה השבוע או בשבוע הבא.

י. ש. רוזנברג:
הייתי במקרה בוועדת התקנון ואני זוכר כשהוחלט אז על קריאה שלישית בתאריך אחר ולא באותו תאריך בו מתקיימת הקריאה השנייה. אולם בחוק זה איננו קובעים תקנות וכל דבר מחושב כל צרכו. יושבים 110-115 חברי-הכנסת ואין שום צורך לדחות את הקריאה השלישית. על כן אני מציע שהקריאה השלישית תתקיים היום.

היו"ר י. רפאל:

ב. אזניה:
יש שאלה קודמת. בקשר להסתייגות שנתקבלה בנוגע לרבנים, צריכה להיות ואלידציה לגבי רבנים המכהנים בכנסת ולגבי רבנים שמופיעים כמועמדים לכנסת השלישית.

י. ש. רוזנברג:
כתוב "אלה לא יהיו מועמדים", אבל ברגע שהוא יושב, הוא יושב.

ד"ר ידין:
אני חושב שיש צורך בהוראה גם בקשר לאותם חברי-הכנסת שמכהנים כיום וגם בנוגע למועמדים שכיום נמצאים ברשימות המועמדים ועלולים להיכנס במשך תקופת כהונת הכנסת השלישית לכנסת. אני חושב שכולם בדעה, שאין רוצים לפסול איש שיושב כיום בכנסת הזאת ולא רוצים למנוע ממועמד שכיום מופיע ברשימה, אפשרות להיכנס לכנסת אם יתפנה מקום לכך.

בתוך החוק הזה לא נרשמה שום הסתייגות לסעיף 42 שאומר: "חבר כנסת שנבחר או נתמנה לאחד התפקידים שנושאים מנועים מהיות מועמדים לכנסת, חברותו בכנסת נפסקת עם בחירתו או עם התמנותו". נכון שפה כתוב "עם בחירתו" ו"עם התמנותו" אבל אם מאידך חוק זה מקבל תוקף עכשיו ובדרך כלל הוא חל על הכנסת הזאת, אני חושב שלפחות עלול להתעורר ספק מה לגבי תחולתו על האנשים הנוכחים. אני לא רוצה להגיד שאין תשובה לספק הזה אילו היתה השאלה מתעוררת בתור שאלה משפטית בנית-המשפט,

אבל אם אנחנו עומדים לפני גמר המלאכה הזאת וניצבת לפנינו שאלה זו, אני חושב שהיא ראויה להסדר. לא כל שכן בנוגע למועמדים. שם העניין הרבה יותר חמור, כי על המועמדים שכיום הם מועמדים ומחר עלולים להיכנס, לגביהם אינני רואה מניעה שיחול סעיף 7 ככתבו וכלשונו, ואז אפילו אם הם מופיעים בתור מועמדים כיום, אינם יכולים להיכנס אחר כך לכנסת.

אשר להסדר הטכני של הנקודה הזאת, נתקלנו בשאלה דומה לגבי תקופת כהונתה של הכנסת הנוכחית, והתברר שמעייפי החוק החדש אינם מתאימים. שם יהיה מקום, אם הועדה תסכים לרעיון הזה, להסדיר גם את ענין הפהונה של הנוכחים והמועמדים. כלומר, זה לא צריך להופיע בחוק הכנסת עצמו, אבל באותו החוק הקצר שממילא דן בתקופת הכהונה של הכנסת הזאת אפשר להוסיף הוראה.

זה המוצא. מ. בנין:

האם אין התנגדות? - אין התנגדות. היו"ר י. רפאל:

אני מדבר על העתיד. בענין רבנים יש מושגים שונים. יש רב שהוא רב בקהילה. אני, למשל, מעולם לא הייתי רב.

מ. בנין:

כתוב: כל זמן שהם משמשים בכהונה. אפילו אם היה רב בתל-אביב - לאחר שאיננו רב זה אינו חל עליו. אני חושב שמצאנו כאן דרך, אבל צריך יהיה למצוא את הנוסח.

היו"ר י. רפאל:

האם ההחלטה שנתקבלה אומרת שהרב כהנא, למשל, לא יוכל להיות מועמד לכנסת הרביעית?

ב. לוקר:

בודאי שלא יוכל.

ה. ברגר:

אם הוא משמש בכהונתו כרב.

ד"ר י. דיין:

יש שאלה אחרת. ישנם רבנים שאינם מקבלים משכורת מקופת הממשלה. למשל, ברח' פרישמן יש בית-כנסת גדול ויש שם רב שאינו רב הקהילה.

היו"ר י. רפאל:

אבל הוא מכהן בתפקיד. הוא מקבל בודאי משכורת מבית-הכנסת.

י. סרלין:

בשכונה שאני גר בה יש בית-כנסת ורב השכונה הוא הרב סייסון, ואינו מקבל משכורת אבל הוא רב שם.

היו"ר י. רפאל:

מה תפקידו בתור רב?

ב. לוקר:

הוא אומר שיעור, הוא פוסק בשאלות. הוא אינו דיין, הוא רב. יש בירושלים שלשים רבנים כאלה לפחות, ובת"א יש בודאי יותר. כל בית-כנסת גדול יש לו רב משלו והוא אינו מקבל משכורת.

היו"ר י. רפאל:

הוא נותן חופה וקידושין?

ב. לוקר:

מה זה נוגע ברגע זה לענין?

ב. נייר:

יהיה לזה ערך כשנדון על חוק הבחירות, ולכן אני מזכיר לחברים שכל הענין הזה עובר לדיון לחוק הבחירות. כרגע, לכאן זה איננו שייך. כרגע אין שום סיבה שלא נאפשר היום את הקריאה השלישית. את הנוסח יעבד היועץ המשפטי.

היו"ר י. רפאל: